

Van Burgemeester en wethouders Portefeuillehouder(s) Janssen

Aan Gemeenteraad

B&W- 24 maart 2020
vergadering
De Ronde 12 mei 2020

Agenda Het Besluit 26 mei 2020
Vastgesteld besluit

Titel

Bouwstenennotitie Omgevingsvisie Amersfoort

Beslispunten

De raad besluit:

1. 'Gezond, groen en slim groeien' als leidraad voor de op stellen Omgevingsvisie Amersfoort vast te stellen;
2. Akkoord te gaan met de vraagstukken bij de hoofdthema's wonen, werken, samenleven, verkeer en vervoer, groen en openbare ruimte, duurzame stad en landelijk gebied (Hoofdstuk 6 Bouwstenennotitie, pag. 41-56);
3. Het vervolgproces met een gebiedsgerichte uitwerking vast te stellen en een plan-m.e.r. op te stellen.

Aanleiding

In het coalitieakkoord 'Samen aan de slag voor duurzame groei' 2018-2022 is afgesproken dat in deze bestuursperiode de Amersfoortse Omgevingsvisie wordt afgerond. In de [startnotitie Omgevingsvisie](#) (vastgesteld door de [raad op 28 mei 2019](#)) is het proces van de totstandkoming van de Omgevingsvisie beschreven. Om een goed participatieproces te doorlopen is gekozen voor de Design Thinking methode. Deze methode gaat uit van een analysefase en een ontwikkelfase waarin de daadwerkelijke visie wordt opgesteld. Dit voorstel heeft betrekking op de afronding van de analysefase en gaat tevens in op de aanpak van de visiefase.

Beoogd effect

Met de bouwstenennotitie willen we de opbrengst van de analysefase in beeld brengen en aangeven hoe we in de ontwikkelfase tot de Omgevingsvisie voor Amersfoort komen. Doel van de Omgevingsvisie Amersfoort is het op een uitnodigende manier richting geven aan de gewenste ontwikkelingen van/in de fysieke leefomgeving en richting geven aan behoud en bescherming van kwaliteiten van die leefomgeving. Beleid op het gebied van allerlei sectoren, zoals milieu, mobiliteit, gezondheid en veiligheid krijgt in samenhang vorm. De bouwstenennotitie is een tussenstap in aanloop naar de Omgevingsvisie. De notitie gaat in op de voor Amersfoort relevante trends en ontwikkelingen en context voor de Omgevingsvisie.

Argumenten

1.1 Gezond, groen en slim groeien als leidraad sluit naadloos aan op de opbrengsten uit de participatie, het coalitieakkoord, onze visie op het sociale domein en de agenda voor de Utrechtse regio

De in 2019 gehouden gesprekken aangevuld met een analyse van de bestaande situatie en bestaand beleid geven richting voor de contour en hoofdthema's van de Amersfoortse Omgevingsvisie. Uit de verschillende gesprekken met de stad werd de behoefte aan een gezonde, groene, duurzame en vitale stad het meest genoemd. Met daarbij de vraag of de stad duurzaam kan doorgroeien en toegankelijk kan blijven voor jong en oud en alle inkomensgroepen (inclusieve stad). Om te zorgen dat ook starters en mensen met lagere en middeninkomens in Amersfoort kunnen blijven, moeten we zorgen voor woningen en groeien we als stad. Dat willen we gezond, groen en slim doen. Dit sluit ook naadloos aan op onze visie op het sociale domein waar een gezond stedelijk leven centraal staat en de agenda's van het Economic Board Utrecht en de gemeenten in de Utrechtse regio (U16).

2.1 De vraagstukken bij de hoofdthema's zijn naar voren gekomen uit de participatie en beleidsanalyse waarbij de Design Thinking methode is toegepast

Bij de zeven hoofdthema's zijn vraagstukken opgenomen waar de Omgevingsvisie Amersfoort een antwoord op moet geven. De bouwstenennotitie bevat nog geen antwoorden (die worden gegeven in de volgende fase van visievorming) maar vooral samenhangende vraagstellingen en aandachtspunten voor de discussie in de visiefase. De vraagstukken zijn het resultaat van de aanpak met de Design Thinking methode in meerdere bijeenkomsten in- en extern. Design Thinking gaat uit van een analysefase die bestaat uit het in beeld brengen van vragen, dilemma's en thema's om die vervolgens terug te brengen tot een aantal hoofdvragen en een ontwikkelfase waarin de daadwerkelijke visie wordt opgesteld.

3.1 Op gebiedsniveau krijgt de integrale aanpak het meest betekenis

Een omgevingsvisie en vervolgens een omgevingsplan opstellen, vraagt om keuzes maken. Die keuzes worden, voor alle betrokkenen, het meest zichtbaar in een uitwerking op gebiedsniveau. Daarom vinden we het belangrijk in de omgevingsvisie een aanzet tot een gebiedsgerichte uitwerking te maken. Dit betekent dat wij per wijk/gebied op hoofdlijnen duidelijkheid willen geven over de thema's, opgaven en ontwikkelingen die in een gebied spelen of welke kwaliteiten en waarden van belang zijn. Dit geeft mede richting voor verdere uitwerking in omgevingsplannen of programma's.

3.2 Een plan m.e.r. helpt om keuzes te maken en te onderbouwen

Vanwege het ontbreken van concreetheid was er bij de start van het proces om te komen tot een Omgevingsvisie nog geen duidelijkheid of een milieueffectrapportage (m.e.r.) noodzakelijk was. Een m.e.r. brengt de milieueffecten van een plan in beeld voordat daar een besluit over genomen wordt.

De resultaten van de analysefase en geformuleerde vraagstukken hebben inzicht gegeven in de complexiteit en onderlinge samenhang tussen de verschillende opgaven (o.a. binnenstedelijke groei, mobiliteit, energietransitie, klimaat, gezondheid). Daarnaast kent Amersfoort ook een grote programmatische opgave (10.000 woningen tot 2030). Ter onderbouwing van de keuzes en om de kansen en risico's voor de leefomgeving in beeld te brengen wordt in de fase van visievorming een plan m.e.r. opgesteld. Op grond van de verwachte groeiopgave is er een wettelijke verplichting voor het opstellen van een plan m.e.r. Het niet opstellen van een plan m.e.r. kan gevolgen hebben voor volgende ruimtelijke procedures. De m.e.r. kan tevens aandachtspunten opleveren voor verdere uitwerking in de programma's.

Kanttekeningen

3.1 De te doorlopen procedure voor een plan m.e.r. kan gevolgen hebben voor de planning

De procedure voor een plan m.e.r. kent een aantal vast stappen. Als eerste stap wordt op basis van de bouwstenennotitie een Notitie Reikwijdte en Detailniveau opgesteld. De

procedure voor een plan m.e.r. wordt zoveel mogelijk parallel doorlopen met het traject voor visievorming.

Duurzaamheid

Het programma duurzame stad bestaat uit vier sporen voor 2030:

- Energietransitie: met als ambitie CO2-neutraal,
- Circulaire economie: focus op circulair bouwen met aandacht voor de toepassing van gezonde en duurzame materialen en demontabel bouwen,
- Duurzame mobiliteit: de inzet is op toename van het gebruik van fiets, OV en elektrische deelauto (Mobility as a Service) met een substantieel lagere parkeerbehoefte.
- Klimaatadaptatie: klimaatbestendige inrichting van de gebouwde omgeving.

Deze ambities en doelen krijgen een plek in de omgevingsvisie en plan m.e.r.

Financiën

Voor 2020 is voor het maken van de Omgevingsvisie incidenteel € 200.000 beschikbaar in de begroting 2020-2023 binnen Programma 1.2. Ruimtelijke Ontwikkeling, onderdeel van het programma voor de invoering van de Omgevingswet.

Risico paragraaf

Dit voorstel is een tussenstap in opmaat naar de Omgevingsvisie. De consequenties zijn nog niet definitief en daarom is er geen sprake van relevante risico's.

Communicatieboodschap

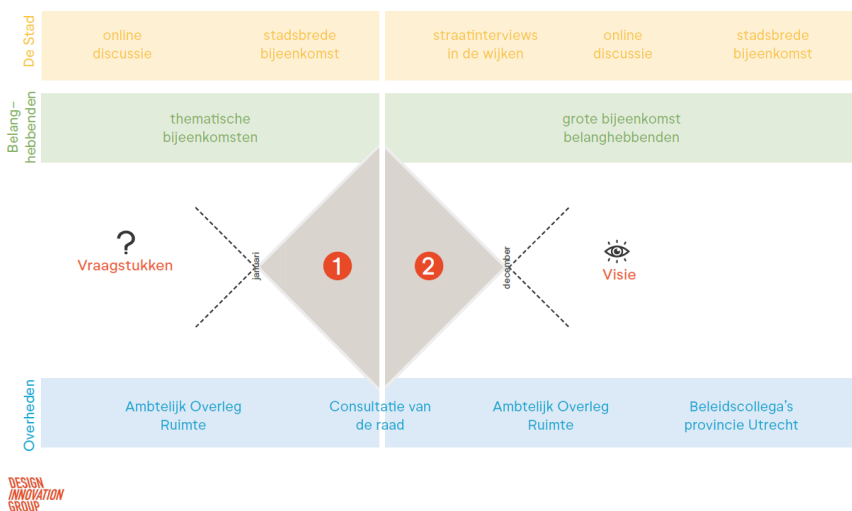
De Omgevingsvisie Amersfoort geeft richting aan hoe de stad zich kan ontwikkelen tussen nu en 2030. Dan gaat het niet alleen om de groei en leefbaarheid (waar bouw je bijvoorbeeld woningen en voor wie), maar ook om duurzaamheid, recreatie, wonen, groen en werken. Op basis van de Omgevingswet is de gemeente verplicht een omgevingsvisie te maken. Amersfoort is hier in 2019 mee begonnen en wil in 2021 een vastgestelde Omgevingsvisie hebben.

In de bouwstenennotitie Omgevingsvisie staan de vraagstukken en trends en ontwikkelingen die in de afgelopen periode in beeld zijn gebracht. De vraagstukken voor de inrichting en het gebruik van de fysieke leefomgeving zijn gebaseerd op gesprekken met inwoners en andere belanghebbenden aangevuld met inzichten vanuit bestaand beleid. Daarnaast staat er in de bouwstenennotitie hoe het college in de komende periode in gesprek met inwoners en andere belanghebbenden tot de daadwerkelijke Omgevingsvisie wil komen.

Participatieproces

Het maken van de Omgevingsvisie Amersfoort wordt volgens het principe van de design thinking methode aangepakt: starten met een analysefase, gevolgd door een ontwikkelfase. In beide fases worden werkvormen ingezet waardoor eerst de breedte wordt opgezocht (divergeren) en daarna wordt toegewerkt naar de kern daarvan (convergeren).

In gesprek over de omgevingsvisie tijdens divergeren (1) en convergeren (2)

Analysefase: vraagstukken in beeld brengen

De analysefase is gestart met het houden van 42 interviews, waarvan 25 met inwoners en 17 met overige belanghebbenden. Op basis daarvan zijn thema's gekozen en daarna zijn in vier delen van de stad bijeenkomsten georganiseerd met verdiepende vragen. Daarnaast was er een expositie in het Rietveldpaviljoen over de thema's en vraagstukken, zijn er workshops met scholieren en een jongerendebat georganiseerd. Op basis daarvan zijn de teksten per thema aangepast en heeft tot slot een stadsgesprek plaatsgevonden. Tevens konden inwoners online reageren op de vraagstukken. Deze reacties zijn verwerkt tot de teksten in bijgaande bouwstenennotitie.

Visiefase: komen tot Omgevingsvisie Amersfoort

In de fase van visievorming willen wij in twee fasen met inwoners en overige belanghebbenden in gesprek. Het voorstel is om hiervoor drie parallelle sporen te volgen: één gericht op inwoners, één gericht op de thematisch georganiseerde belanghebbenden en een spoor gericht op andere overheden. In de eerste (divergerende) fase wordt nagedacht over de mogelijke oplossingen voor de in beeld gebrachte inhoudelijke vraagstukken. Inwoners nodigen we eerst uit online te reageren op de vraagstukken en daarna in een breed stadsgesprek. Parallel hieraan gaan we met de andere belanghebbenden en overheden in gesprek. Aan het eind van deze eerste stap brengen we de opbrengst in beeld en leggen we aan uw raad voor hoe we hiermee verder willen gaan: welke oplossingsrichtingen zien we en met welke voorstellen gaan we de volgende stap in. De tweede (convergerende) fase richt zich vervolgens op het ophalen van reacties op voorgestelde (oplossings)richtingen.

In de convergerende fase werken we opnieuw met inwoners, themagerichte belanghebbenden en andere overheden toe naar keuzes en een gebiedsgerichte uitwerking. In de voorbereiding op een breed stadsgesprek daarover willen we in verschillende wijken bij (super)markten in gesprek gaan met inwoners over keuzes voor hun wijk én hen uitnodigen om naar het stadsgesprek te komen. Met de mogelijkheid om ook online te reageren en met het voeren van gesprekken bij (super)markten zetten we in op het verbreden van de groep inwoners die zich betrokken voelen bij de keuzes voor hun stad en wijk.

Vervolgstappen

De eerste stap (startnotitie/bestuurlijke opdracht) en tweede stap (analyse en beleidsevaluatie) is gereed. De opbrengst van 'Stap 3 - Visievorming' wordt aan uw raad voorgelegd voor input en prioritering. In de visiefase wordt tevens invulling gegeven aan de beleidsevaluatie RO en gaan wij met uw raad in gesprek over de verschillende sturingsmogelijkheden.

Planning

Stap 1 Startnotitie (bestuurlijke opdracht)	Januari - mei 2019
Stap 2 - Analyse	Mei 2019 - April 2020
Stap 3 - Visievorming	Mei 2020- November 2020
Stap 4 - Concept-ontwerp Omgevingsvisie	December 2020 - Januari 2021
Stap 5 - Wettelijke procedure	Februari 2021 - Mei 2021

Burgemeester en wethouders van Amersfoort,

de secretaris

de burgemeester

Bijlage(n): Bouwstenennotitie

RAADSBSLUIT

Zaaknummer 1257015

De raad van de gemeente Amersfoort;

op basis van het voorstel van burgemeester en wethouders van 24 maart 2020, afdeling Stad en Ontwikkeling;

b e s l u i t:

1. 'Gezond, groen en slim groeien' als leidraad voor de op stellen Omgevingsvisie Amersfoort vast te stellen;
2. akkoord te gaan met de vraagstukken bij de hoofdthema's wonen, werken, samenleven, verkeer en vervoer, groen en openbare ruimte, duurzame stad en landelijk gebied (Hoofdstuk 6 Bouwstenennotitie, pag. 41-56);
3. het vervolgproces met een gebiedsgerichte uitwerking vast te stellen en een plan-m.e.r. op te stellen.

Vastgesteld in de openbare vergadering van ...

de griffier

de voorzitter